

25. januar 2023

UPA 2023/79

Inatsisartut Suleriaasianni § 36 naapertorlugu apeqquteqaat aallaavigalugu siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Pisortanit aqunneqartumik cannabissip inerteqqutaajunnaartinneqarneratigut hashimik eqqussuisarnerup, eqqusseriaraluarnermi toqusoqartarnerata, hashimik unioqqutitsilluni tuniniaasarnerup tigungmiaqartarnerullu kiisalu aningaasanik Kalaallit Nunaannit annissuisarnerup akiorneqarsinnaanerit pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Ukiut tamarluinnaasa inoqaterpassuagut sorpassuartigut eqqorneqartarput, pinerluttaalisitsinikkut, pinerluttunngortitsinikkut allatigullumi.

Eqqarsaatigilluariaraannimi, ukiumut nukippassuit politiinit atornerqartarput ikiaroorartup anngiortumik eqqussorneqartuarnera aningaasallu anngiortumik annissuunneqartuarnerat pinaversaartinniarlugu. Qujassutissaqarfigeqaagullu iliuuserisartagarpassuut, qasusuillutik inatsisit ataanni inuunerput illersorniarlugu suliniartuarmata.

Uanili oqallisissiami isuma annertungaatsiartumik aklerliiffiullunilu qassiiliuutaasinnaasoq oqallisaaqutigiimavara. Immitsinnut aperilaartariaqalerpugut inuiaqatigiittut, ilumut ukiumut aningaasarpassuit taamak annertutigisut anngiortumik ikiaroorartup kinguneranit annissorneqartarnerat isigiinnarniarparput?

Imaluunniit illuani aperisariaqalinnginnerpugut immitsinnut; piffissanngorpa pisortat aquaannit arlaatigut cannabis-ip ammarneqarsinnaanissaanik oqallinnissamik?

Atagu tunngavilersulaariarlaga, uani inuit atornerluinerulernissaat siunertaanngilluinnartoq oqariartuutigeqaassuara, assersuutigerusussinnaallugulu Danske Spil DBU-mit, DGI-mit Finansministeriemillu pingineqarmat. Malittaannillu annertuumik aningaasanoornermik ”nappaateqarneq” anngiortumillu aningaasanoorutini pisussarpassuungaluit akiorsinnaanissaanut inatsisitigut tunuliaqutissaqalersarput akiorsinnaanissaanut.

Sooq taanna assersuutingaara? Assersuutingaara, uani qulequttami oqallisissiami naluneqarunanneqimmat, ajoraluartumik aningaasarpajussuit tammaannartartut anngiortumik ikiaroorartuarniarnerup kinguneranik. Nunatsinni pisortat aquaannik ammaassinikkut Peqqissutsimut naalakkersuisoqarfiup isumaginninnermulluunniit naalakkersuisoqarfiup ataani toqqaannartumik inissisimasumik periarfissat ujartorneqarsinnaammata.

Naatsorsuutigisinnaavaralu, uuma qulequttap qaqinnerinnaanittaaq akerliunerpaallutik tamassumunnga qulequttamut nipaarutitsiniaasuussusat tassaassasut, nunatsinni anngiortumik eqqussuinnermut annertunerpaarpaamik "ersigatik" suliaqartuusut, inunnik atungarliorsinnaasunik pissakinnerusunillu atonerluillutik aqqusinnermi angerlarsimaffiiniillumi anngiortumik tuniniaatitsisartuusut, ikiaroomartulerinnermi nunatsinni pinerlunniat "silarsuaq allermi" aqutsisuusut. Taakkuupput tamani nunatsinni ajornartorsiutaasut annersaat, taakuummatami toqqorlutik isaatitsipiluttuusut qernertuliornikkut, ilaqutariippassuit inuunerinik eqqornerluisartumik aseruisartumillu. Taakkuuppummik inoqatiminnik atonerluinerpaasut, ikiaroomartunik Qallunaat nunaanniit eqqussuisitsiniaasartut inoqatigut akilerlugit.

Ataasiaannaanngitsorlu maanna tusalerparput, ikiaroomartumik eqqusseriaraluarnermi iioaraasimaneq peqqutingalugu ajutumeernerme ajoraluartumik inuup inuuneranit akeqartariaqartumik. Uani atuisuinnat eqqarsaatiginngilakka, kisiannili uukapaasiarinnillutik aningaasarpassuarnik neriorsuisartut tuniniaasitsinnerminni tuniniaatitaasuusut tigusaatillugit, taakkua tigusarinqartut ilaqutaanuttaaq annertuumik kinguaaqarpata siunissaanut avannunarluinnartumik pilersitsisarmit.

Tamakku isiginnaaginnarnarpagut, imaluunniit iliuuseqarusuppugut?

Ikiaroomartumik atonerluineq akiorniarneqassappat, tupamik imingassamillu atuinerujussuup millisarniarneqarneratut ittumik immaqa iliuuseqarnikkut ilorraap tungaanut aallartoqarsinnaavoq, tassalu inatsisitigut allanguinikkut, taalluaannarlugu cannabisip nunatsinni ammaanqarneratigut.

Minikkusunngilaralu taassallugu, naalagaaffiit ikiaroomiutinik sakkukinnerusunik ammaassiffiunikuusut qaninnerit taasinnaasagut, tassalu Pukkittormiut (Nederland) taavalu nuna sanilerput Canada, pingaartuusooq paasisaqarfigissallugit, suut ammaassisimanerminni iluaqutit ajornartorsiutillu aqqusaarsimaneeraat.

Maanna nunatsinni aningaasat aniaannartut akiorniartuaraluarpagut, illuanillu atonerluisuusuttaaq katsorsarniartarnerini akikinngitsumik iliuuseqarniartarpugut oqartussaniit. Pisortat tungaanniit ajornartorsiuterparujussuit piusarput, malittaaniillu suliaassarparujussuarnittaaq allaffissornikkut malitseqartarlutik.

Ikiaroomiutit sakkortuut, kokain, ecstasy taavalu heroin tassaapput nunatsinni atungaannngilluinnarnissaannik siunertaqarfiginerpaasassagut, soorunami taalluaannarlugu ikiaroomiutit suulluunniit akuersarneqarsinnaanngillat. Ajornartorsiulli annertoqisoq akiorniassagaanni, ajunnginnerusooq piffissami ungasinnerusumi angusinnaarusullugu ajorsinnaasooq iineqarsinnaanissaa sapiissuseqarfigineqartariaqarpoq.

Nunarsuarmioqataanitsinnimi nunarsuup sinnerani peqqarniisaarniarluni pinerlunniatigulluunniit aallaaveqartunik eqqussorneqartut, illuanillu nunatsinni inoqaterpassuatsinnit ilaqutariinnit aserorterisut isiginnaanginnarsinnanngilagut. Canadami trøffilit takusuusinartortaqartunik taaneqartartut inunnut isumatsassimanerme annertuumik eqqugaasartunut ilaatigut katsorsaatitut atortarpaat. Uanimi eqqartorneqartut trøffelit takusuusinartortaqartutut taaneqartartut misissuataariaraanni, nappaatinik imaluunniit eqqarsartaatsikkut innarliinnermik uerisoorsinnaanermilluunniit pilersitsisarnerannut ersiuteqanngillat, tamannalu misissuinnermi

ersersinneqarsimavoq nassuiarneqarlunilu nakorsaasiortumit Alyssa Peckham, PharmD, Bridge Clinic Massachusetts General Hospital-imi majip 31-iani 2022-imi.

Nunatsinni isumatsannermik taarsiornermillu eqqungaasartorpasuit eqqarsaatingalugit, inoqatitta ikiorneqarnissaanut peqqinnissaqarfimmiit aqutamik iluaqutaasinnasorpassuit ila nassaarisinnaangaluaqaagut. Ukiorpasuuarnili sungiusimasagut malillugit, suut ulorianarnersut ulorianannginnersullu, meeraanitsinniilli oqaluunneqartuarsimanitsinni isummertaatitsinni allangortikkuminaatsilersimaqisagut nikeriartinnissaanut oqaloqatigiissinnaasariaqarpugut.

Namineq arlaannaanilluunniit ikiaroorniutinik atuisuunngilanga, taamaattorli inuusuttuunermi ilinniartuunerup nalaani tamanna piffissaq nalaannikooqaara, ukiunilu arlaqaqisuni katannaveeqqanikuusimallugu, meeqqiulernissara tikingajallugu. Nassueruteqarneq akeqarsinnaasarpoq inuttut, peqqinnartuuvorlu. Naak aninguinikunut ilaangaluarlunga, takungaagakku inoqatigut atuisuunermik toqqammaveqartumik tappigertitaasimasut miserratiginnittullu inissisimanerminnik paasisinnaasaqaakka, piffissamimi tassaniinnikuungama namineq, oqartuartarnikuuvunga; ”atuisuunngilanga akuttusoorujumminguna misiliinnartarianga”, uffa piviusoq tassaneeqqajangitsoq. Atornerluisuusup eqqarsaatigisanngiivippaa kikkut aningaasalersornerlugit, inuit iluanaarniapiluttut pinerluttuliortut nunanilu allani immaqa pinerlunniatigiiit aningaasalersorlugit, nunatsinniillu aningaasat taakku tammaannararaat.

Aningaasanoornermik suliffeqarfiit asuliinnaangilaq allangartalerneqartarnerisa piumasqaataanerat, ”nakkaattoorsimangaanni” ulorianartumiikkaannilu attavissat suuneri.

Soorlumi tupat aamma pisisarisartakkagut assitalersorneqartartut, pujortassaarnissamullu siunertaqarluni unitsitsisinnaajunnaartunut suna aqquotingalugu unitsitsisinnaanermik attavissanik nipisitsiffiqeqaneqartarput.

Peqqinnissaqarfiup naalakkersuisoqarfiulluunniit aqutaanit ammaassisinnaaneq, nunat ammaassisimasut inatsisai paasisassarsiorfingalugit oqaloqatigiissutissaavoq soqutiginaatik.

Anngiortumik tuniniaanerit, politiit suliassarpasuuarnit tatisimaneqarnerat, isumaginninnikkut allaffissornikkullu suliassarpasuit, aningaasat avammut eqqarneqarneri illuanut saatissinnavagut nutaamik eqqarsarnitsigut. Eqqarsartaasitoq qimallugu, atornerluisuusut malugisinnaaneqartut ikiorneqarsinnaanissaanut neqeroorfigisinnaanissaattaq oqinneralaanngorsinnaassaaq. Paasisinnaasarsiaqarparput, sooq Pukkittormiut peqqinnissaqarfimmikkut taama pitsaatigisumik inissisimanersut, peqqissutsikkullu pitsaasumik inissisimanersut, naak ikiaroorniutaasinnaasut sakkukinnertut taaneqarsinnaasut ammaannikuusimangaluarlugit.

Qulequttamik imaannaanngitsumik oqallisissiaqarpunga, oqallillarisi!